

MÜŞTERİ SINIFLANDIRMASI VE PROFESYONEL MÜŞTERİLERİN YARARLANAMAYACAKLARI HÜKÜMLER

1. AMAÇ VE KAPSAM

ICBC Yatırım, tüm müşterilerini ilgili tebliğ hükümleri doğrultusunda profesyonel veya genel müşteri olarak sınıflandırmış olup; bu döküman, söz konusu sınıflandırmaya ilişkin müşteriye bilgi vermek üzere hazırlanmıştır.

2. TANIMLAR

Şirket: ICBC Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'yi (*ICBC Yatırım*),

Kurul: Sermaye Piyasası Kurulunu,

Finansal Varlıklar: Sermaye piyasası araçları, para piyasası araç ve işlemleri, nakit, döviz, mevduat, katılma hesabı ile Kurulca uygun görülen diğer varlık ve işlemleri,

Kolektif Yatırım Kuruluşları: Yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarını,

Özsermaye: Kurulun aracı kurumların sermayeleri ve sermaye yeterliliği ile ilgili düzenlemeleri uyarınca hesaplanan özsermayeyi,

Profesyonel ve genel müşteri: Kurulun yatırım kuruluşlarının kuruluş ve faaliyet esaslarına ilişkin düzenlemelerinde tanımlanan profesyonel ve genel müşterileri,

Sermaye Piyasası Araçları: Menkul kıymetler ve türev araçlar ile yatırım sözleşmeleri de dahil olmak üzere Kurulca bu kapsamda olduğu belirlenen diğer sermaye piyasası araçlarını

ifade eder.

3. ŞİRKETİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Şirket,

- Herhangi bir faaliyet ya da hizmet sunmadan önce profesyonel müşterilerini, yararlanamayacakları mevzuat hükümleri hakkında yazılı olarak bilgilendirmekle,
- Müşterinin, profesyonel müşteri olarak dikkate alınmak istemediği ve bu talebini yazılı olarak ilettiği durumlarda, bu talebi dikkate almakla,

yükümlüdür.

4. MÜŞTERİNİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Müşteri;

- Tabi olduğu sınıflandırmayı etkileyebilecek bir durum ortaya çıktığında söz konusu hususu Şirket'e bildirmekle,
- Verilen bilgilerin doğruluğundan ve gerektiğinde güncellenmesinden,
- Profesyonel müşteri olarak dikkate alınmak istemezse, bu talebini yazılı olarak Şirket'e iletmekle,

yükümlüdür ve müşterilerin yer aldıkları sınıfı değiştirme hakları vardır.

5. PROFESYONEL MÜŞTERİ VE GENEL MÜŞTERİ SINIFLANDIRMASI

5.1. PROFESYONEL MÜŞTERİ

Profesyonel müşteri, kendi yatırım kararlarını verebilecek ve üstlendiği riskleri değerlendirebilecek tecrübe, bilgi ve uzmanlığa sahip müşteriyi ifade eder. Bir müşterinin, "profesyonel müşteri" olarak dikkate alınabilmesi için aşağıdaki kuruluşlardan biri olması ya da sayılan nitelikleri haiz olması gerekir:

- a) Aracı kurumlar, bankalar, portföy yönetim şirketleri, kolektif yatırım kuruluşları, emeklilik yatırım fonları, sigorta şirketleri, ipotek finansman kuruluşları, varlık yönetim şirketleri ile bunlara muadil yurt dışında yerleşik kuruluşlar.
- b) Emekli ve yardım sandıkları, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesi uyarınca kurulmuş olan sandıklar.
- c) Kamu kurum ve kuruluşları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu gibi uluslararası kuruluşlar.
- d) Nitelikleri itibarıyla bu kurumlara benzer olduğu Kurulca kabul edilebilecek diğer kuruluşlar.
- e) Aktif toplamının 50.000.000 Türk Lirası, yıllık net hâsılatının 90.000.000 Türk Lirası, özsermayesinin 5.000.000 Türk Lirasının üzerinde olması kistaslarından en az ikisini taşıyan kuruluşlar. (Gerekli görülmesi halinde, tutarlar Kurul tarafından değiştirilebilir)
- f) Aşağıda detayları verilen çerçevede talebe dayalı olarak profesyonel kabul edilen müşteriler

5.2.GENEL MÜŞTERİ

Profesyonel müşteri tanımı kapsamına girmeyen müşteriler “genel müşteri” kabul edilir.

5.3.TALEBE DAYALI OLARAK PROFESYONEL MÜŞTERİ KABUL EDİLECEK MÜŞTERİLER

Genel müşterilerden aşağıdaki nitelikleri haiz olanlar, yazılı olarak talep etmeleri ve aşağıdaki şartlardan en az ikisini sağladıklarını tevsik etmeleri durumunda, sunulabilecek hizmet ve faaliyetlerden profesyonel müşteri sıfatıyla yararlanabilir.

Bir müşterinin profesyonel müşteri olarak kabul edilebilmesi için, aşağıdaki şartlardan en az ikisini sağlaması gerekir: (Belirtilen tutarlar Kurul tarafından değiştirilebilir)

- a) İşlem yapılması talep edilen piyasalarda, son 1 yıl içinde, her 3 aylık dönemde en az 500.000 Türk Lirası hacminde ve en az 10 adet işlem gerçekleştirmiş olmaları.
- b) Nakit mevduatlarının ve sahip olduğu sermaye piyasası araçlarının da dâhil olduğu finansal varlıkları toplamının 1.000.000 Türk Lirası tutarını aşması.

Kurulun ilgili düzenlemelerinde yer alan nitelikli yatırımcı tanımı kapsamında, talebe dayalı olarak profesyonel kabul edilecek müşterilerin belirlenmesinde, yukarıdaki şartı sağlayanlar nitelikli yatırımcı olarak kabul edilir.

- c) Finans alanında üst düzey yönetici pozisyonlarından birinde en az 2 yıl görev yapmış olması veya sermaye piyasası alanında en az 5 yıl ihtisas personeli olarak çalışmış olması veya Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Lisansı veya Türev Araçlar Lisansına sahip olması.

5.4.PROFESYONEL MÜŞTERİLERİN YARARLANAMAYACAKLARI MEVZUAT HÜKÜMLERİ:

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin 31 inci maddesinin ikinci fıkrasında ifade edilen, profesyonel müşterilerin yararlanamayacakları mevzuat hükümlerine aşağıda yer verilmiştir:

- a) *Yazılı talebi halinde saklamadaki varlıklarına ilişkin mutabakat alınmayabilir:*

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin "müşteri ile saklamacı kuruluş arasında mutabakat" başlıklı 68 inci maddesinin birinci fıkrasına göre saklama hizmeti sunulan müşteriler ile saklamaya yetkili yatırım kuruluşunun iç kontrolden sorumlu birimi veya personeli tarafından müşteriye ait sermaye piyasası araçları ve nakde ilişkin her takvim yılında en az 1 defa yazılı veya elektronik ortamda mutabakat alınır. Profesyonel müşterilerden yazılı talebi halinde birinci fıkrada yer alan mutabakatın yapılması zorunlu değildir.

b) *Yazılı talebi halinde saklama hesaplarındaki varlıkların bakiyesine ilişkin aylık bildirim yapılmayabilir.*

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin "müşteri varlıklarına ilişkin bildirim" başlıklı 69 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre saklamaya yetkili yatırım kuruluşu tarafından müşterilere ait sermaye piyasası araçlarına ve nakde ilişkin olarak müşterilere Kurulun belge ve kayıt düzenlemelerinde yer alan esaslar çerçevesinde asgari olarak ayda bir bildirim yapılması esas olup, profesyonel müşteriler yazılı talepleri halinde imzaladıkları sözleşme çerçevesinde aylık bildirim istemeyebilir.

c) *Uygunluk testi yapılması zorunlu değildir.*

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "uygunluk testi" başlıklı 33 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre yatırım kuruluşlarının alım satıma aracılık ve halka arza aracılık faaliyetleri kapsamında yalnızca genel müşterilere uygunluk testi yapması zorunludur.

d) *Yerindelik testinde yatırım amaçlarına ilişkin olarak yatırım süresi ile risk ve getiri tercihleri hakkında bilgilerin alınması yeterlidir:*

Yatırım Hizmetleri Tebliği'nin "yerindelik testi" başlıklı 40 ıncı maddesinin dördüncü fıkrasına göre talebe dayalı olarak kabul edilenler hariç olmak üzere profesyonel müşteriler ile ilgili olarak; - Müşterinin mali durumunun yatırımın risklerini karşılayacak yeterlilikte olup olmadığına ilişkin olarak; gelir düzeyi ve yatırım amaçlı varlığı - Müşterinin portföyünde veya hesabında gerçekleştirilecek işlemlere ilişkin riskleri anlayacak bilgi ve tecrübeye sahip olup olmadığına ilişkin olarak; müşterinin yaşı ve mesleği, eğitim durumu, genel ya da profesyonel müşteri olduğu, geçmişte gerçekleştirdiği işlemlere konu olan sermaye piyasası araçları, söz konusu işlemlerin türü, niteliği, hacmi ve sıklığı hakkında bilgileri alınmayabilir.

e) *Genel risk bildirim formu dışında ilave risk bildirimleri talep halinde açıklanır:*

Yatırım Kuruluşları Tebliği'nin "müşteriye risklerin bildirilmesi yükümlülüğü" başlıklı 25 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca yatırım kuruluşları alım satıma aracılık faaliyeti kapsamında genel müşterilerine hizmet sunmadan genel risk bildirimine ek olarak işleme konu sermaye piyasası araçlarının risklerini müşteriye açıklar ve müşteri açıklamaları okuyup anladığıan dair yazılı bir beyanda bulunur. Söz konusu risk bildirimleri profesyonel müşteriler için talepleri halinde yapılır.